

KOMITET HONOROWY OBCHODÓW 90 ROCZNICY WYBUCHU POWSTANIA
WIELKOPOLSKIEGO 1918 – 1919 i ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI W
POWIECIE PILSKIM

**Kalendarium wybranych inicjatyw, wydarzeń i działań
organizacyjnych (2008/2009)**

Uwaga: Kalendarium ma charakter otwarty i jest aktualizowane na podstawie informacji otrzymywanych od organizatorów określonych przedsięwzięć podejmowanych dla upamiętnienia 90 rocznicy zrywu niepodległościowego i powstańczego 1918-1919 w Wielkopolsce w granicach obecnego Powiatu Pilskiego.

2008 r.

14.02.

Piła. Posiedzenie Zarządu Koła Nr 9 Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 w Pile na temat koncepcji i wstępnych założeń organizacyjnych obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 i ich powiązania z uroczystościami przeprowadzanymi w związku z 90 Rocznicą Odzyskania Niepodległości w Powiecie Pilskim.

25.02.

Piła. I posiedzenie organizacyjno – programowe Komitetu Honorowego Obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918 - 1919 i Odzyskania Niepodległości w Powiecie Pilskim. Funkcję Przewodniczącego Komitetu Honorowego przyjmuje **Pan Tomasz Bugajski**, Starosta Pilski.

13.03.

Piła, Gimnazjum Nr 4 im. Ignacego Jana Paderewskiego. Zebranie członków Koła Nr 9 TPPW 1918 – 1919 w Pile między innymi w sprawie uszczegółowienia projektu programu obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego w Powiecie Pilskim.

14.03.

Piła, Starostwo Powiatowe. Spotkanie konsultacyjne Starosty Pilskiego **Pana Tomasza Bugajskiego** na temat programu obchodów rocznicowych w Powiecie Pilskim i przekazanie przez Koło nr 9 Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 w Pile projektów działań memoratycznych (w tym planu odstonięcia tablic pamiątkowych wybitnych postaci Powstania Wielkopolskiego z terenu obecnego Powiatu Pilskiego) oraz wzorów ankiet „Życiorys Powstańca Wielkopolskiego” do dalszej dystrybucji w szkołach i innych placówkach oświatowych Powiatu Pilskiego. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Zarządu Koła Nr 9 TPPW 1918-1919 w Pile z Prezesem Zarządu **Panem Janem Ryszardem Garbarczykiem**.

07.04.

Piła, Starostwo Powiatowe. Konstytuuje się Prezydium Komitetu Honorowego Obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919 i Odzyskania Niepodległości w Powiecie Pilskim w składzie:

Tomasz Bugajski, Starosta Pilski,

Jan Ryszard Garbarczyk – Prezes Zarządu Koła Nr 9 Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919 w Pile,

Roman Chwaliszewski – Kierownik Delegatury w Pile Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu, członek Koła Nr 9 Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919 w Pile,

Wojciech Kicman – członek Koła Nr 9 Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919 w Pile,

Andrzej Radomski – Z-ca Dyrektora Gabinetu Starosty, członek Koła Nr 9 Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919 w Pile.

08.04.

Piła, Starostwo Powiatowe. II Posiedzenie Komitetu Honorowego Obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919 i Odzyskania Niepodległości w Powiecie Pilskim. Przyjęta została logistyka działań dot. organizacji obchodów rocznicowych oraz zaakceptowano podział na tematyczne zespoły wykonawcze. W skład Komitetu Honorowego weszło ponad 60 osób reprezentujących niemal wszystkie środowiska różnych sfer społecznej aktywności w Powiecie Pilskim.

22.04.

Wyrzysk. Powstaje Komitet Organizacyjny Obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 i Odzyskania Niepodległości w Mieście i Gminie Wyrzysk. Przewodniczącą Komitetu zostaje **Pani Maria Bratkowska**, Burmistrz Wyrzyska.

25.04.

Powiat Pilski. Na apel Komitetu Honorowego Obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 i Odzyskania Niepodległości w Powiecie Pilskim miasta i gminy z terenu Powiatu Pilskiego oraz inne organizacje, instytucje i stowarzyszenia pozarządowe składają pierwsze projekty lokalnych programów obchodów uroczystości rocznicowych.

25.04.

Piła, Starostwo Powiatowe. Posiedzenie robocze zespołu ds. współpracy z gminnymi komitetami obchodów rocznicowych. Przyjęcie koncepcji wspólnego promowania lokalnych przedsięwzięć dot. obchodów i zasad koordynacji terminów z głównymi uroczystościami rangi powiatowej tj.:

Piła – 06.11.2008 r. – Inauguracja Obchodów,

Piła – 11.11.2008 r. – Powiatowe Obchody 90 Rocznicy Odzyskania Niepodległości,

Piła – 30.12.2008 r. – Powiatowe Obchody 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919,

Piła – 07.01.2009 r. – Uroczysta wieczornica „Powstańcze Drogi” i ceremonia nadania imienia **płk. Kazimierza Zygmunta Rybickiego** Rejonowej Organizacji Ligi Obrony Kraju w Pile,

Wysoka – II połowa marca 2009 r. – widowisko batalistyczne „Bitwa Powstańcza pod Wysoką”.

28.04.

Piła, Starostwo Powiatowe. Posiedzenie robocze Zespołu ds. działań edukacyjnych. Zaprezentowane zostały zalecane formy zainteresowania młodzieży szkolnej historią i tradycjami Powstania Wielkopolskiego 1918 - 1919 na Ziemi Pilskiej. Przyjęto informację o udziale szkół Powiatu Pilskiego w wojewódzkich programach edukacyjnych związanych tematycznie z Powstaniem Wielkopolskim. Wstępnie omówiono zasady akcji ankietowej wśród uczniów pod nazwą „Życiorys Powstańca Wielkopolskiego”. Kierowanie pracami Zespołu powierzono **Pani Danucie Kitowskiej**, Dyrektorowi Wydziału Oświaty Starostwa Powiatowego w Pile.

20.05.

Piła, Starostwo Powiatowe. Spotkanie organizacyjno – programowe Zespołu Redakcyjnego wydawnictwa okolicznościowego „ Powstanie Wielkopolskie na Ziemi Pilskiej” (tytuł roboczy).W skład Zespołu weszli członkowie Prezydium Komitetu Honorowego oraz **Pan Edmund Wolski** jako wydawca i przedstawiciel f-my „Media – Wydawnictwo” w Piły.

26.05.

Piła, Starostwo Powiatowe. Posiedzenie robocze Zespołu ds. upamiętnienia rocznic i dokumentacji historycznej oraz ds. promocji i współpracy z mediami. Ustalono lokalizację nowych tablic pamiątkowych dla uczczenia osób historycznie związanych ze zrywem powstańczym 1918-1919 na terenie obecnego Powiatu Piłskiego. Zaakceptowano akces do wielkopolskiego internetowego serwisu informacyjnego nt. obchodów rocznicowych w Powiecie Piłskim na stronie www.27grudnia.pl. Koordynowanie działań o charakterze memoratycznym powierzone zostało członkom Prezydium Komitetu Honorowego **Panu Romanowi Chwaliszewskiemu** i **Panu Wojciechowi Kicmanowi** a współdziałanie z mediami **Panu Andrzejowi Radomskiemu**, Sekretarzowi Komitetu Honorowego.

27.06.

Piła, Starostwo Powiatowe. Spotkanie konsultacyjne z udziałem przedstawicieli władz miast i gmin tworzących Powiat Piłski oraz dyrektorów/ kierowników instytucji i placówek kultury w kwestiach szczegółowych dot. organizacji rocznicowych uroczystości lokalnych i zakresu uczestnictwa w przedsięwzięciach o charakterze powiatowym.

25.07.

Powiat Piłski. Oficjalne przekazanie do szkół działających w Powiecie Piłskim zweryfikowanego i poprawionego wzoru ankiety dla uczniów pod nazwą „Życiorys Powstańca Wielkopolskiego”. Cel ankietyzacji: rozszerzenie i uzupełnienie zbioru biogramów Powstańców Wielkopolskich Ziemi Piłskiej.

04.08.

Piła. Pan Tomasz Bugajski, Starosta Piłski, Przewodniczący Komitetu Honorowego Obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego i Odzyskania Niepodległości występuje do Dowódcy Wojsk Lądowych w Warszawie o zgodę na wystawienie dla uświetnienia powiatowych obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 Wojskowej Kompanii Honorowej w dniu 30 grudnia 2008 r. w Pile.

27.08.

Piła, Starostwo Powiatowe. Posiedzenie Prezydium Komitetu Honorowego. Przyjęto informację o stanie przygotowań do obchodów rocznicowych na terenie Powiatu Piłskiego oraz do wydania albumu okolicznościowego „Powrót Orła. Powstanie Wielkopolskie na Ziemi Piłskiej” (tytuł ostateczny publikacji).

02.09.

Piła, Starostwo Powiatowe. III Posiedzenie Komitetu Honorowego i prezentacja wstępnych projektów afiszy z programami obchodów 90 Rocznicy Odzyskania Niepodległości i 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego w Powiecie Piłskim. Do współpracy i działania w Komitecie Honorowym zaproszona zostaje **Pani Marta Wojnar**, Z-ca Dyrektora Gabinetu Starosty.

08.09.

Piła. Rozpoczęcie szczegółowych konsultacji z lokalnymi komitetami obchodów w sprawie doprecyzowania terminarzy, scenariuszy oraz obsługi promocji uroczystości rocznicowych.

20.09.

Wysoka. II Wysocki Bieg Uliczny im. Powstańców Wielkopolskich. Organizator: Ośrodek Upowszechniania Kultury w Wysokiej.

23.09.

Piła. Pan Tomasz Bugajski, Starosta Piłski, Przewodniczący Komitetu Honorowego Obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919 i Odzyskania Niepodległości w Powiecie Piłskim występuje do władz samorządowych miast i gmin w

Powiecie Pilskim z apelem o partycypację w kosztach wydania lub zakup części nakładu albumu okolicznościowego „Powrót Orła. Powstanie Wielkopolskie na Ziemi Pilskiej.”

25.09.

Wyrzysk. W Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich prezentacja multimedialna pod nazwą „Nasi Patroni, nasi Bohaterowie” z akcentem na wyeksponowanie postaci związanych z Powstaniem Wielkopolskim 1918-1919 na Ziemi Pilskiej.

01.10

Warszawa. Szef Sztabu, Zastępca Dowódcy Wojsk Lądowych informuje Starostę Pilskiego, **Pana Tomasza Bugajskiego** o wydaniu zgody na udział w Uroczystościach Powiatowych 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919 w dniu 31.12.2008 r. Kompanii Honorowej 100 Batalionu Łączności z Wałcza.

02.10.

Piła. Komendant Szkoły Policji w Pile mł. inspektor **Pan Jerzy Powiecki** powiadamia Starostę Pilskiego **Pana Tomasza Bugajskiego** o gotowości Szkoły do wystawienia Kompanii Honorowej dla uświetnienia obchodów 90 Rocznicy Odzyskania Niepodległości podczas uroczystości powiatowych w dniu 11.11.2008 r. w Pile.

10.10.

Piła, Starostwo Powiatowe. Posiedzenie robocze Prezydium Komitetu Honorowego Obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919 i Odzyskania Niepodległości w Powiecie Pilskim.

18.10.

Piła/Kaczory. Zakończenie druku plakatów okolicznościowych z programami powiatowych i lokalnych uroczystości obchodów rocznic oraz rozpoczęcie dystrybucji do miast i gmin w Powiecie Pilskim, placówek oświatowych oraz kultury.

22.10.

Piła, Starostwo Powiatowe. IV Posiedzenie Komitetu Honorowego Obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego i Odzyskania Niepodległości w Powiecie Pilskim. Zaakceptowany został szczegółowy scenariusz uroczystości inauguracyjnych obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 w Powiecie Pilskim i scenariusz powiatowych obchodów 90 Rocznicy Odzyskania Niepodległości w Pile. Przyjęto informację o założeniach organizacyjnych zaplanowanej na marzec 2009 rekonstrukcji bitwy powstańczej pod Wysoką.

24.10.

Szydłowo/Stara Łubianka. Finał Powiatowego Konkursu Recytatorskiego o tematyce powstańczej i patriotycznej.

28.10.

Piła, Zespół Szkół Ekonomicznych. Premierowe przedstawienie wyróżnionej w konkursie organizowanym pod patronatem Kuratorium Oświaty w Poznaniu i Instytut Historii UAM w Poznaniu prezentacji multimedialnej przygotowanej przez uczniów klasy IV D pod na nazwą „Piła i najbliższe okolice w latach 1918 – 1919”

29.10.

Piła, Starostwo Powiatowe. Odprawa robocza zespołu bezpośrednich organizatorów (20 osób) powiatowej inauguracji obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 (Piła,06.11.2008 r.) oraz 90 Rocznicy Odzyskania Niepodległości (Piła, 11.11.2008 r.)

29.10.

Piła, Starostwo Powiatowe. Konferencja prasowa nt. programu obchodów rocznic i podjętych działaniach memoratywnych oraz upowszechniających wiedzę o patriotycznym zrywie powstańczym 1918 – 1919 i ruchach niepodległościowych na terenie obecnego Powiatu Piłskiego.

29.10.

Wyrzysk, Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich. Finał gminnego konkursu na temat wiedzy o Powstańcach Wielkopolskich z regionu z udziałem uczniów szkół podstawowych gminy Wyrzysk.

06.11.

Piła, Muzeum Okręgowe im. Stanisława Staszica. Powiatowa Inauguracja Obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919.

-otwarcie okolicznościowej wystawy „ Drogi do Wolności”

-uroczysta oficjalna promocja albumu okolicznościowego „Powrót Orła. Powstanie Wielkopolskie na Ziemi Piłskiej” z udziałem autorów **Pana Romana Chwaliszewskiego i Pana Wojciecha Kicmana** oraz redaktora albumu **Pana Edmunda Wolskiego** („Media - Wydawnictwo” Piła)

W części artystycznej inauguracji w koncercie okolicznościowym wystąpiła grupa artystyczna nauczycieli i uczniów Zespołu Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina w Pile. Inaugurację zaszczyliły obecnością **Pani Maria Walentyn – Boryca** (wnuczka **Bronisławy Zeidler** łączniczki podczas Powstania Wielkopolskiego, prawnuczka **Konstantego Zeidlera** Powstańca Wielkopolskiego z Ujścia) oraz **Pani Bogumiła Rybicka** (córka **płk. Kazimierza Zygmunta Rybickiego** Powstańca Wielkopolskiego). W uroczystości uczestniczył także **Pan Jan Janiszewski**, Sekretarz Redakcji periodyku „ Wielkopolski Powstaniec”.

09.11.

Ujście. Uroczyste odsłonięcie Pomnika Powstańca Wielkopolskiego na Pl. Wiosny Ludów z udziałem Kompanii Honorowej 12 Bazy Lotniczej z Mirosławca. Odczytano „Apel Poległych”, oddana została zgodnie z ceremoniałem wojskowym salwa honorowa. W uroczystości uczestniczył **Pan Stefan Barłóg** Prezes Zarządu Głównego Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919, który między innymi przedstawił historię walk powstańczych w rejonie Ujścia. Przed uroczystościami na Pl. Wiosny Ludów poświęcone zostały groby Powstańców Wielkopolskich na cmentarzu parafialnym w Kruszewie. Uroczystości zakończyła okolicznościowa wieczornica w Ujskim Domu Kultury.

09.11.

Dębno. Uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej **Marszałka Józefa Piłsudskiego** na budynku Domu Pomocy Społecznej z okazji pobytu w 1926 r. w Dębnie.

10.11.

Miasteczko Krajeńskie. Otwarcie w Gminnym Ośrodku Kultury wystawy poświęconej 90 rocznicy Odzyskania Niepodległości i Wybuchu Powstania Wielkopolskiego.

11.11.

Piła. Powiatowe Obchody 90 Rocznicy Odzyskania Niepodległości.

W ramach programu obchodów odbyły się następujące uroczystości i imprezy towarzyszące:

- składanie kwiatów pod obeliskiem pamięci żołnierzy armii zaprzysiężonych, którzy zmarli w obozie jenieckim w Pile w latach 1914-1918,

- uroczyste nadanie imienia **Marszałka Józefa Piłsudskiego** rondu przy Dworcu PKP w Pile, który 22 lipca 1917 r. przejeżdżał przez Piłę,

- II Bieg Niepodległości z udziałem zawodniczek i zawodników reprezentujących szkoły ponadgimnazjalne Powiatu Piłskiego ulicami Piły, których nazwy są związane tematycznie z walkami o Polskę Niepodległą. Start do biegu oznajmił okolicznościowy wystrzał z armaty Bractwa Kurkowego w Wysokiej.

- uroczystość odsłonięcia i poświęcenia tablicy pamiątkowej **Wacława Cegielki** Powstańca Wielkopolskiego, członka Naczelnej Rady Ludowej i pierwszego po II Wojnie Światowej polskiego Starosty Piłskiego,

- koncelebrzana, połowa Msza św. w intencji Za Ojczyznę pod pomnikiem Jana Pawła II na Pl. Zwycięstwa w Pile,

- uroczyste obchody 90 Rocznicy Odzyskania Niepodległości pod Pomnikiem 1000-lecia i Powrotu Ziem Zachodnich do Macierzy na pl. Zwycięstwa w Pile połączone z Apelem Pamięci i oddaniem salwy honorowej,

- wieczornica okolicznościowa w sali głównej PDK Piła w wykonaniu uczennic i uczniów Zespołu Szkół im. Stanisława Staszica w Pile pod tytułem „W boju i modlitwie o Niepodległą” (reżyseria i scenariusz - **Pan Grzegorz Koźminski**, Wydział Oświaty Starostwa Powiatowego w Pile.)

W powiatowych uroczystościach 90 Rocznicy Odzyskania Niepodległości uczestniczyła Kompania Honorowa Szkoły Policji w Pile pod dowództwem podinspektora **Pana Jana Zaborowskiego** oraz Reprezentacyjny Oddział Konny Towarzystwa b. Żołnierzy i Przyjaciół 15 Pułku Ułanów Poznańskich pod dowództwem **Pana Łukasza Waltera**. Uroczystości główne na Pl. Zwycięstwa w Pile uświetnił także chór mieszany połączony Piłskich Parafii pod dyrekcją **Karola i Jolanty Urbanek**, jak również Orkiestra Dęta Ochotniczej Straży Pożarnej z Osieka n. Notecią pod kierunkiem Kapelmistrza **Pana Tadeusza Rzanny**.

11.11.

Wysoka. Uroczystość składania kwiatów pod Pomnikiem Powstańców Wielkopolskich i widowisko poetycko – muzyczne.

11.11.

Kaczory. Otwarcie w Gminnym Ośrodku Kultury wystawy tematycznej upamiętniającej 90 Rocznicę Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918 - 1919 i Odzyskania Niepodległości.

20.11.

Piła. Uczniowie Zespołu Szkół Ekonomicznych prezentują wykonaną w ramach projektu edukacyjnego prezentację multimedialną nt. legendarnych dowódców Powstania Wielkopolskiego ; **Stanisława Taczaka i Józefa Dowbór - Muśnickiego**.

27.11.

Piła. Starostwo Powiatowe. V Posiedzenie Komitetu Honorowego Obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego i Odzyskania Niepodległości w Powiecie Piłskim. Dokonano podsumowania przebiegu dotąd zorganizowanych uroczystości oraz przyjęto szczegółowy scenariusz Powiatowych Obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919.

28.11.

Wyrzysk. Otwarcie w Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich wystawy folderów upamiętniających i dokumentujących Powstanie Wielkopolskie.

07.12.

Kosztowo. Uroczystość odsłonięcia w Kościele p.w. św. Anny tablic pamiątkowych dla uczczenia pamięci księży związanych z powstańczym zrywem 1918 – 1919 i patriotycznymi ruchami niepodległościowymi na Ziemi Wyrzyskiej ; **ks. Mieczysława Buławskiego, ks. Jana Tesmera i ks. Klemensa Zielińskiego.**

16.12.

Piła, Gimnazjum Nr 4 im. Ignacego Jana Paderewskiego. Zebranie członków Koła Nr 9 Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego w Pile.

Wysoko oceniono współpracę, działalność oraz inicjatywy Komitetu Honorowego Obchodów 90 Rocznicy Powstania Wielkopolskiego i Odzyskania Niepodległości w Powiecie Pilskim działającego pod przewodnictwem **Pana Tomasza Bugajskiego**, Starosty Pilskiego. Przyjęto także program powiatowych obchodów rocznicowych zaplanowanych na 30 grudnia 2008 w Pile. Zaakceptowane zostały założenia organizacyjne wieczornicy w I LO im. Marii Skłodowskiej – Curie w Pile i uroczystego nadania imienia płk. Kazimierza Zygmunta Rybickiego Rejonowej Organizacji Ligi Obrony Kraju w Pile.

16.12.

Piła, Zespół Szkół Ekonomicznych. Finał konkursu „Wieczna chwała Powstańcom Wielkopolskim, którzy cierpieli i umierali za Polskę” oraz pokazowa lekcja historii „Powrót Orła” w ramach projektu „ Śladami Powstania Wielkopolskiego”.

20.12.

Piła, foyer Pilskiego Domu Kultury. Otwarcie wystawy tematycznej „Powstanie Wielkopolskie” przygotowanej przez Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną im. Pantaleona Szumana w Pile.

20.12.

Piła, Starostwo Powiatowe. Odprawa robocza bezpośrednich organizatorów (20 osób) Powiatowych Obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919 w Pile.

27.12

Poznań. Centralne uroczyste obchody 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919 r. W uroczystościach Komitetu Honorowy Obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego i Odzyskania Niepodległości w Powiecie Pilskim reprezentuje Przewodniczący Komitetu Honorowego **Pan Tomasz Bugajski**, Starosta Pilski.

27.12.

Warszawa. Delegacja Starostwa Powiatowego w Pile oraz Komitetu Honorowego Obchodów 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego i Odzyskania Niepodległości w Powiecie Pilskim uczestniczy w uroczystościach dla uczczenia Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 oraz składa kwiaty przed Grobem Nieznanego Żołnierza.

30.12.

Piła. Powiatowe Obchody 90 Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919.

W ramach Obchodów odbyły się następujące patriotyczne uroczystości:

- uroczysta Msza św. koncelebrowana w intencji Powstańców Wielkopolskich w Kościele p.w. Św. Rodziny w Pile,

- odsłonięcie i poświęcenie na ul. Śródmiejskiej tablicy pamiątkowej dla uczczenia Polskiej Rady Ludowej działającej w Pile w latach 1918 – 1923,
- Apel Pamięci, salwa honorowa w wykonaniu Kompanii Honorowej 100 Brygady Łączności z Wałcza i składanie kwiatów przy obelisku z tablicą upamiętniającą Powstańców Wielkopolskich 1918 – 1919 przy ul. Bydgoskiej.

Kompanię Honorową Wojska Polskiego pod dowództwem **Pana por. Mariusza Ciszewskiego** wystawiła 100 Brygada Łączności z Wałcza. Uroczystościom towarzyszył Reprezentacyjny Oddział Konny Towarzystwa b. Żołnierzy i Przyjaciół 15 Pułku Ułanów Poznańskich pod dowództwem **Piotra Waltera**. Uroczystości Rocznicowe uświetniła też Pilska Dęta Orkiestra Koncertowa pod dyrekcją Kapelmistrza **Pana Andrzeja Prokopowicza**. Wśród gości uroczystości był **Pan Janusz Budnowski** wnuk **Józefa Budnowskiego**, członka Polskiej Rady Ludowej w Pile, współzałożyciela polskiego chóru mieszanego „Halka” w Pile oraz **Pan Krzysztof Wyrwa** wnuk **Państwa Babiaków i Michała Wyrwy** - Powstańców Wielkopolskich, fundator obeliska Powstańców Wielkopolskich przy ul. Bydgoskiej, Sekretarz Zarządu Koła Nr 9 Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 w Pile. Zarząd Główny Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919 reprezentował **Pan Tadeusz Musiał** Wiceprezes Zarządu.

Bardzo interesującym i niezwykle serdecznie przyjętym przez uczestników uroczystości momentem było ułożenie przed tablicą pamiątkową przy ul. Śródmiejskiej z wieńca złożonego przez Delegację Komitetu Honorowego ze Starostą Pilem **Panem Tomaszem Bugajskim**, Prezydentem Piły **Panem Zbigniewem Kosmatką** oraz Prezesem Koła Nr 9 TPPW w Pile **Panem Janem Ryszardem Garbarczykiem** i **Panem Januszem Budnowskim** oraz ze zniczy składanych przez pozostałe liczne delegacje symbolicznego Wielkopolskiego Krzyża Powstańczego.

Kolejnym znaczącym elementem patriotycznym była projekcja podczas składania kwiatów przy obelisku Powstańców Wielkopolskich przy ul. Bydgoskiej - na specjalnym ekranie - fotografii dokumentujących powstańczy zryw na obszarze obecnego Powiatu Pileckiego. W projekcji wykorzystane zostały zdjęcie i ujęcia z nagrodzonej prezentacji multimedialnej pod nazwą „Wieczna chwała Powstańcom Wielkopolskim, którzy cierpieli i umierali za Polskę” przygotowanej przez uczniów Zespołu Szkół Ekonomicznych w Pile. Uroczystość przy obelisku Powstańców Wielkopolskich wzbogacona została ponadto deklamacją patriotycznej wiersza „Cześć i sława” Bolesława Karpińskiego w wykonaniu **Pani Marioli Kostrzewa**, instruktora w pracowni teatralnej Młodzieżowego Domu Kultury w Pile.

2009 r.

04.01.

Białośliwie, Gimnazjum im. Biskupa Michała Kozala. „Święto ulicy 4 stycznia” oraz premiera prezentacji multimedialnej przygotowanej z okazji Obchodów 90 Rocznicy Powstania Wielkopolskiego pod tytułem „ Powstanie Wielkopolskie – Białośliwski Zryw Powstańczy”. Otwarcie wystawy tematycznej o Powstaniu Wielkopolskim na Ziemi Białośliwskiej.

07.01.

Piła. Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej – Curie. Uroczyste nadanie Zarządowi Rejonowej Organizacji LOK w Pile imienia płk. Kazimierza Zygmunta Rybickiego, Powstańca Wielkopolskiego i wieczornica okolicznościowa „Powstańcze Drogi” w wykonaniu uczennic i uczniów I LO.

W holu przed aulą I LO przygotowano okolicznościową wystawę „Powstanie Wielkopolskie na starej fotografii”.

Honorowym gościem uroczystości była **Pani Barbara Sowa** wnuczka płk. Kazimierza Zygmunta Rybickiego.

W uroczystości uczestniczyli także przedstawiciele Rady Krajowej Ligi Obrony Kraju z Sekretarzem Zarządu Głównego w Warszawie **ppłk. pilotem Panem Józefem Jagoś**, Wielkopolskiego Zarządu Wojewódzkiego LOK z Prezesem **gen. bryg. Panem Zdzisławem Głuszczykiem** i Członkowie Zarządu Rejonowej Organizacji LOK w Pile z Prezesem **Panem Tadeuszem Walewskim**.

Wieczornica „Powstańcze Drogi” w wykonaniu uczniów I LO przygotowana została pod kierunkiem **Pani Beaty Kornackiej** i **Pani Mirosławy Cegiełko**. Chór Męski I Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej - Curie wystąpił pod dyрекcją **Pani Joanny Rachuba**.

25.01.

Łobżenica. Uroczystości pod Pomnikiem Uczestników Walk o Wolność z okazji 64 Rocznicy Wyzwolenia Łobżenicy oraz złożenie kwiatów na grobach Powstańców Wielkopolskich, uczestników bitwy powstańczej pod Wysoką na cmentarzu w Łobżenicy.

30.01.

Łobżenica, aula Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Kościuszki.

Uroczyste podsumowanie konkursów powiatowych z okazji 90 Rocznicy Powstania Wielkopolskiego 1918-1919. Na Powiatowy Konkurs Literacki pn. „Wiedza i Pamięć o Powstaniu Wielkopolskim” wpłynęło 19 prac z 8 szkół ponadgimnazjalnych powiatu pilskiego. Konkurs ten rozstrzygnięty został 5.01.2009 r. I miejsce przyznano **Agnieszce Hampelskiej** z Zespołu Szkół im. Stanisława Staszica w Pile za pracę pt. „Z pamiętnika powstańca wielkopolskiego”. Bardzo dużym powodzeniem cieszył się konkurs na prezentacje multimedialne pn. „Powstanie Wielkopolskie w Oczach Młodego Polaka XXI wieku”. Jury konkursu na posiedzeniu także 5.01.2009 r. spośród 53 prezentacji zgłoszonych z 9 szkół ponadgimnazjalnych najwyżej oceniło pracę **Pauliny Drabowicz** z Zespołu Szkół Ekonomicznych w Pile. Z kolei na konkurs na gazetkę ścienną dotyczącą Powstania Wielkopolskiego, który rozstrzygnięty został 16.01.2009 wpłynęło 7 prac. Wygrała gazetka „Powstanie Wielkopolskie” wykonana przez Katarzynę Widomską z Zespołu Szkół Ekonomicznych w Pile. Podsumowanie konkursu poprzedził tematyczny montaż słowno – muzyczny w wykonaniu uczniów ZSP w Łobżenicy. Uczestnicy uroczystości mieli także możliwość obejrzenia najlepszej prezentacji, wysłuchania nagrodzonej pracy literackiej oraz zwiedzenia interesującej okolicznościowej wystawy.